

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skoleprø - [Viby].]

KLUK

FRA VESTERGÅRDSSKOLEN, VIBY

NR 6 MAJ 1981

SIDEN SIDST

Ja, så kom KLUK igen. Det holdt også hårdt. Det er et halvt år siden, sidste nummer kom ud. På den anden side har redaktionen ikke modtaget tegn på, at man har savnet bladet. Men vi får jo også hver dag bunker af informationer ind ad døren. Alligevel er vi glade for, at vi har fået taget os sammen i skolenævnet til at få dette nummer strikket sammen. Vi tror, at det trods alt har nogen værdi, at vi også på denne måde giver lyd fra os - og at man kan få et lille indblik i nogle af de ting, der foregår i skolens dagligdag. Det er jo ikke alt, man kan få med på et forældremøde.

Som det ses, består redaktionen denne gang kun af skolenævnsmedlemmer. Det skulle dog ikke betyde nogen væsentlig ændring af indholdet, eftersom det stadig bør erindres, at det ikke er meningen, at redaktionsudvalget skal skrive hele bladet. Vi vil fortsat forsøge at motivere forskellige lærere og andet personale på skolen - og selvfølgelig også skoleinspektøren - til at bidrage på områder, hvor de

har særlige forudsætninger. Og naturligvis også og ikke mindst forældrene.

Dette nummer bliver det sidste i dette skoleår, og til efteråret er der skolenævnvalg. Det er tvivlsomt, om vi når at få endnu et nummer af KLUK ud inden skolenævnvalget. Hvordan nævnet og redaktionsudvalget vil se ud efter valget, vil kun tiden vise. Derfor vil den siddende redaktion håbe, at KLUK vil leve videre i den kommende periode. Og helst leve godt.

Samtidig kunne I forældre jo også overveje, om det ikke var en idé at bidrage med et eller andet, når det gælder om at få skrevet og lavet bladet.

+++++

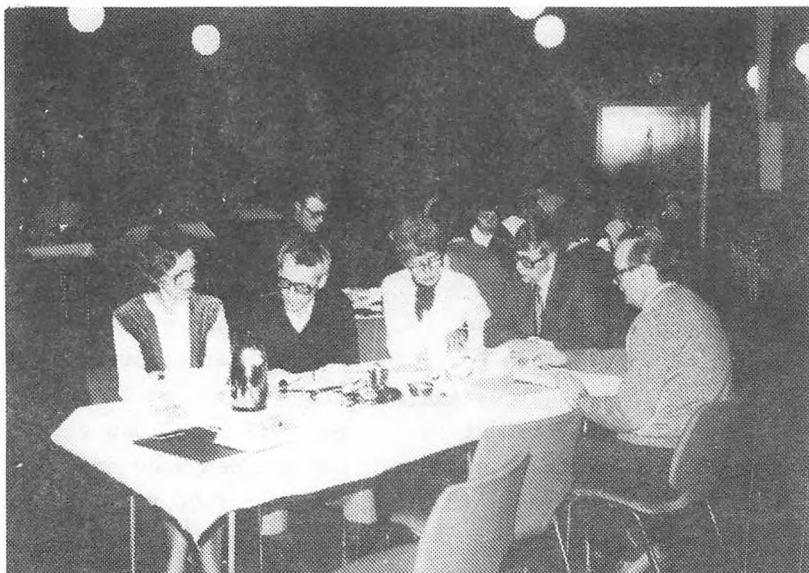
UDGIVET AF: Skolenævnet, Vestergårdsskolen.

REDAKTION: Erik Meldgaard (ansv)
Eva Fisker Petersen
Stig Farsø Nielsen
Ingrid Christensen

PRODUKTION: Erik Meldgaard
Lene Andersen

+++++

KRIMINALITET

Det er god skik, at forældremøderne indledes med en sang.

Der er efterhånden tradition for, at Skolenævnet har et stort forældremøde i februar måned, hvor man tager et særligt tema op, belyser det og diskuterer det.

Sådan også denne gang. I år, det var den 18. februar, var temaet for det "store" møde på Viby Folkebibliotek "Kriminalitet omkring skolen" med undertitlen "Skolens problem, elevernes eller forældrenes?" Med spørgsmålstejn bagefter vel at mærke, for man forventede naturligvis ikke at kunne besvare spørgsmålene entydigt.

Det, man kunne, var at fremlægge nogle synspunkter og kendsgerninger.

Og det blev gjort på udmærket vis af de to gæstetalere: Kriminalassistent Fl. Guldmand og socialrådgiver Kurt Andersen.

Efter disse oplæg, havde Lumbye skitseret nogle situationer, som ikke er ualmindelige omkring kriminalitet og skole. De enkelte situationer blev diskuteret én ad gangen, og på denne måde blev stoffet gjort vedkommende, hvilket tydeligt mærkedes på diskussionslysten.

Man kom ihvertfald til det resultat, at kriminalitet omkring skolen - og altså vore børn - er noget, der vedrører alle. Det er problemer, som den enkelte ikke kan isolere sig fra.

Erik Meldgaard

Homoseksuelle og dårlig dansk

Det sker af og til, at forældre henvender sig til skolenævnet vedrørende spørgsmål omkring deres barns skolegang. Nogle af disse har vi - med tilladelse fra spørgerne - ønsket at bringe her, da vi mener, at det kunne have interesse for andre forældre. Spørgsmålene har været drøftet i skolenævnet.

Ligeledes tror jeg, der kan komme noget positivt ud af at lade henvendelserne gå videre her i bladet med kommentarer til. Jeg synes, det er en god ting at mærke, at der er forældre, som følger skolens hverdag og tilkendegiver det.

Fru S.K. har henvendt sig angående undervisningsmetoder. Hun har erfaret, at et par unge mennesker, som er homoseksuelle, skal besøge en 9. klasse for at fortælle om, hvordan det er at være anerkendtes. Fru S.K. spørger, om det er nødvendigt at få den slags ind i skolen?

Jeg har henvendt mig til klasselæreren for den pågældende klasse og har modtaget følgende svarbrev:

Citat:

"I forbindelse med den obligatoriske seksualundervisning, som i henhold til folkeskole-

loven er henlagt til klassens time, ytrede eleverne ønske om at få oplysninger om seksuelle minoritetsgrupper. Skolens sundhedsplejerske, Helge Skejaa, som undertegnede på det tidspunkt havde inddraget i undervisningen, rettede i den anledning henvendelse til Forbundet af 1948, som var villige til at sende nogle repræsentanter på besøg i klassen.

Efter et debatoplæg i form af et kort filmindslag fortalte de homoseksuelle hver især om deres tilværelse, deres familier og samfundets reaktioner m.m. Derefter havde eleverne mulighed for ved gruppesamtaler at få besvaret og uddybet deres spørgsmål.

Det er mit indtryk, at den diffuse viden, som eleverne havde omkring disse forhold, er afløst af en temmelig dybtgående indsigt i og forståelse for dem - og iøvrigt også andre - minoritetsgruppers situation."

Eleverne har forfattet deres udtalelse i klassens time:

"Vi synes alle, at det var et godt og udbytterigt arrangement. Før besøget tog mange afstand fra bøsser p. g.a. uvidenhed, men nu har vi lært at acceptere ikke-

heteroseksuelle mennesker og fået et indblik i deres problemer i samfundet. Vi synes, det er vigtigt at lære noget om seksuelle afvigelser og kan derfor anbefale, at også andre klasser får denne mulighed.

Venlig hilsen
eleverne i 9.d."

"Personligt betragter jeg arrangementet som yderst givtigt. Alene det faktum, at de fleste af eleverne den dag fortsatte langt udover normal skoletids ophør, og at de også i faget "samtdsorientering" har ønsket at videreføre debatten, beviser indslagets berettigelse. Også Helge Skejaas vurdering var så positiv, at han planlægger at gentage emnet i andre af skolens klasser.

Iøvrigt mener jeg, at det er vigtigt at bibringe folkeskolens elever et grundigt kendskab til alle de mindre-talsgrupper, som de på et eller andet tidspunkt vil møde i deres hverdag.

Frans Buch
Klasselærer i 9.d års skolegang.

I forbindelse med sidste udsendelse af elevbladet "Bananskrællen" modtog skolenævnet følgende brev fra hr. J.B.A.

"Meget tyder på, at vi må forvente, at den alvorlige beskæftigelsessituation, vi oplever inden for næsten alle erhvervs-grene, vil være permanent i adskillige år fremover. Arbejdsløsheden er som bekendt særlig stor blandt de unge, der forlader uddannelsesinstitutionerne. Konkurrencen om jobtilbuddene må således forventes at ville stille større og større krav til de unges uddannelse i de kommende år.

Blandt de minimumskrav, der i dag - som tidligere - stilles til de unge, indtager evnen til at formulere sig korrekt på dansk, skriftligt som mundtligt, en absolut førsteplads. Det er derfor med nogen frygt, jeg har haft lejlighed til at gennemlæse flere eksemplarer af elevernes blad, "Bananskrællen", (jvf. eksempelvis vedlagte) og her erfaret, at selv elever på de ældste klassetrin tilsyneladende ikke er i stand til at stave og udtrykke sig grammatisk korrekt. Man stiller sig uvilkårligt det spørgsmål, om dette er den uddannelsesmæssige baggrund vore børn vil forlade folkeskolen med efter 10 år. Hvis dette er tilfældet, vil jeg som erhvervsmand vove den påstand, at fremtiden ikke tegner sig særlig lys, hverken for de unge eller for erhvervslivet.

- Hvem der har ansvaret for denne udvikling, skal jeg ikke dømmе om. Jeg ønsker med denne skrivelse blot at motivere til, at skolenævnet tager initiativ til at arrangere ét - eventuelt flere - forældre-/skolemøder, hvor emnerne eksempelvis kunne være:

- Focus på kvaliteten af undervisningen i folkeskolen.
- Får vore børn en tilfredsstillende uddannelsesmæssig baggrund?
- Hvilke krav stiller erhvervslivet til skoleuddannelsen?
- Hvorledes vil kommende besparelser/klassemønstre påvirke kvaliteten og kvantiteten af skoleuddannelsen?
- Hvordan kan vi som forældre hjælpe med til at sikre vore børn bedst mulig skoleuddannelse?

(sign.) J.B.A.

Det gav mig noget at tænke over! Og jeg vil gerne for egen regning fremkomme med nogle bemærkninger. I omgangskredsen går talen ofte på uddannelse og undervisning.

I den sammenhæng er vi kommet ind på diktater og stile fra vores skoletid. Vi havde en dygtig lærerinde.

En af mine skolekammerater, som er og var velbegavet, kunne fortælle, at hun i en diktat havde været oppe på 25 fejl. Det blev hendes forældre for meget, og de begyndte at øve staveord med hende. Her kan vi måske lære noget. En mor fortalte undrende, at hendes søn ikke får rettet stavefejl i danske stile; det var lærerens opfattelse, at det var formuleringen, der talte.

I min skoletid var systemet noget i samme retning - dog ikke helt. Fejlene blev understreget men trak ikke ned på karakteren, som blev givet for den sproglige fremstilling; de skulle dog rettes med tre linier af hvert ord, som var forkeret. Dette var nok medvirkende til, at mange af os bad vore forældre om at læse kladden igennem. Forældre skal ikke overtage undervisningen - men måske i højere grad hjælpe børnene.

Eva Fisker Petersen

4000 brikker i maj

Planlægningen af næste skoleårs skema er en lang proces, der starter allerede midt i skoleåret i hvert fald i de klasser, hvor man har mulighed for at vælge mellem forskellige fag og i nogle fag har mulighed for at vælge mellem 2 kurser.

VALG AF FAG

Den mest omfattende rådgivning finder sted i 7. klasse, hvor klasselæreren tager fat allerede i november, og ofte har han skolevejlederen som hjælper, når man arbejder med det stof, der skal endes med, at børnene foretager deres valg.

I januar måned indkaldes forældrene i 7. klasse til forældremøde, hvor skolevejlederen gennemgår alt vedrørende 8. klasses timeplan, og derefter er elever og forældre i fællesskab klar til at udfylde skemaet med fag i kommende 8. klasse.

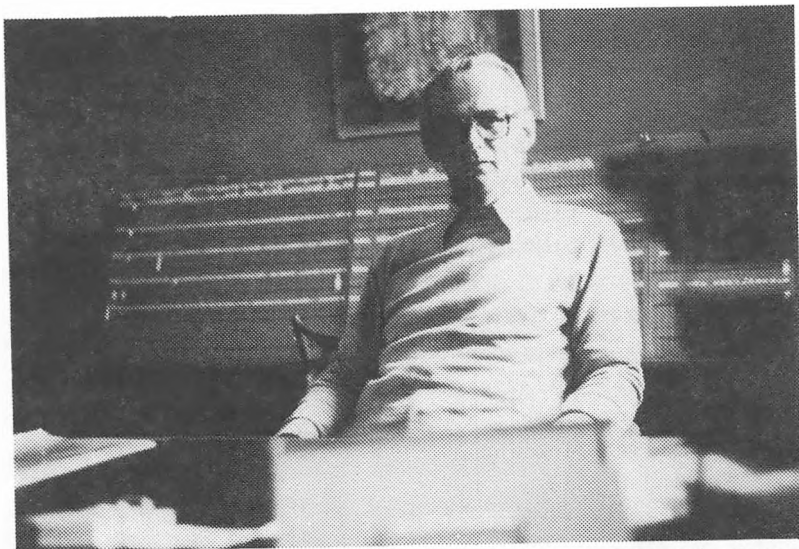
I 8. og 9. klasse vælger eleverne i samme periode fag for kommende 9. og 10. klasse som regel efter forældrekonsultation, hvor man har talt om mulighederne, og i 6. klasse skal man for første gang foretage et valg, nemlig m.h.t. om man vil tage imod tilbuddet om tysk i 7. klasse eller ej, og desuden skal man vælge 1 af 5 praktisk/musiske fag.

ET STØRRE ARBEJDE

Når alle valgsedler af klasselærerne er afleveret på skolens kontor, begynder der et større arbejde. Først laves der en liste for hver klasse med en masse kolonner til alle de fag, der er ønsket, og her krydses hver elevs ønsker af. Derefter kommer arbejdet med at oprette hold. Det går meget let i de obligatoriske fag, hvor der i en del tilfælde er 2 kurser. Tilbudsfaget tysk går det også med, selvom der er en del elever, der ikke ønsker tysk. Og så kommer man til sidst til valgfagene, og her begynder problemerne at tårne sig op. Der kan være 2 årsager til, at man som elev ikke kan få sit ønske opfyldt:

- 1) Der er for ringe tilslutning til faget.
- 2) Skematekniske årsager.

M.h.t. 1) kan jeg ikke give en definition på, hvad ringe tilslutning er. Skolen må kun bruge et ganske bestemt antal timer til undervisningen i 8., 9. og 10. klasse, nemlig 1,60 time pr. elev i 8. klasse, og 1,65 i 9. klasse, og 1,88 i 10. klasse. Dette giver en pulje af timer, som vi ikke må overskride, og det giver så sig selv, at det er de mindste hold, der ikke bliver oprettet.

Viceinspektør P. Bech nyder stilheden i de kolde maj-aftener

SKEMATEKNISKE ÅRSAGER

Skematekniske årsager kan også være skyld i, at et ønske ikke kan opfyldes. Der er så mange fag at vælge imellem, at nogle af dem nødvendigvis må falde samtidig på skemaet, for at skoledagen ikke skal gå til kl. 18. Jeg gennemgår klasselisterne med lup og finder ud af, at f.eks. håndger-ning og arbejdskendskab i 9. klasse kan falde samtidig på skemaet, da ingen elever har ønsket begge fag. Hvis der er en enkelt - eller 2 - med begge ønsker, må eleven af skematekniske årsager vælge mellem de 2 fag.

Elever af begge kategorier får en seddel med hjem med op-lysning om ønsket, der ikke kan opfyldes og får mulighed for at ønske et andet fag i stedet. Når alt dette er faldet på plads, er en del af næste års skema allerede lagt - nemlig m.h.t. placeringen af timerne i valgfag i 8., 9. og 10. klasse. Disse er placeret først og sidst på de enkelte skoledage (for at undgå mel-lemtimer), for her er alle ele-ver jo ikke i skole, og de er placeret på en sådan måde, at så mange som muligt har fået opfyldt deres ønsker, og uden at fagene kolliderer på de 3 klassetrin.

ANDRE FORHOLD DER SPILLER IND

I løbet af marts-april får skolen en strøm af meddelelser og svar på ansøgninger, som alt sammen har indflydelse på skolens kommende skema. Det kan være oplysninger om klassetal på de enkelte trin, om antal timer i læseklinik, obs-klinik, regnehold, om antal timer til frivillig musik, svar på kursusansøgning til Lærershøjskolen, præstegang i 7. klasse o.s.v. Og så er man engang i april - hvis ikke en eller anden politiker finder på noget nyt i sidste øjeblik - klar til at fordele timer og fag blandt lærerne.

LÆRERNES ØNSKER

Dette varer gerne en uges tid, hvor lærerne fremfører deres ønsker, og hvor der forhandles lærerne imellem, hvis der er sammenfaldende ønsker. Og når fagfordelingen er overstået, kan selve skemalægningen begynde - og så ånder man lettet op, for nu er man ikke afhængig af nogen!

PUSLESPILLET BEGYNDER - 4000 BRIKKER

Selve skemalægningen finder sted på en stor 3-delt planche med en masse små lommer: Lærerplan, klasseplan og plan over faglokaler. Hver lærer har sin farve eller

mønster. Til hver enkelt lærer time skrives der mindst 2 brikker: 1 til anbringelse hos læreren, 1 til klassen (eller måske 2, 3, 4 - hvis det er valgfag) og 1 til faglokalet, hvis det er et sådant fag. Jeg regner med at skrive og klippe ca. 4000 brikker, som sidder samlet på en planche, hvorfra jeg tager dem efterhånden som skemalægningen skrider frem.

Hvad lægges så først? Jo, det er førnævnte timer i valgfag i 8., 9. og 10. klasse, og derefter indlægges blokeringer, f.eks. præstegang i 7. klasse, læreres kursusdage, skoleledelsens kontortid, skolevejleders kontortid o.s.v. Omkring denne ramme bygges så resten op. Hvordan? Ja, der er sikkert mange måder. Jeg prøver at være logisk og prøver altid at holde en mulighed åben: "Når lærer nr. 45 er optaget af tysk i 9 ab, hvem kan så tage hans klasse?" - eller: "Når han har sin egen klasse, hvad kan klassens lærere så sættes til?"

Da de fleste kursusdelte fag i 8. klasse falder samtidigt i alle klasser på årgangen, gør jeg disse klasser færdige først, da placerede timer

er vanskelige at flytte p.g.a. samtidigheden, det samme gælder i 9. og 10. klasse.

Belært af mange års erfaring lægger jeg ret tidligt al idræt ind og prøver ligesom ved alle andre fag at få timerne spredt godt ud over ugens dage, og derefter går jeg i gang med at udnytte de øvrige faglokaler, så i denne fase af skemalægningen styrer lokalernes maksimale udnyttelse arbejdet.

Faglokalerne til musik og formning er meget hårdt belagt, og her må de yngste elever ofte have den ene time i lokalet under kontorerne.

KOLDE MAJ-AFTENER

Og så går det ellers stille og roligt i de kolde maj-aftener, og man synes pludselig, at en skole er et dejligt og fredeligt sted!

Efterhånden kommer der mere og mere på den 3-delte planche, og man opdager, at nu er det vist på tide at få gjort visse lærerskemaer færdige. Det drejer sig om lærere med nedsat time-tal, hvis skemaer er svære at få til at hænge sammen uden mellemtimer.

Der er naturligvis visse regler, der må overholdes. Skoledagens længde må i 1. klasse ikke overstige 4 timer, i 2.-3- klasse 5 timer, i 4.-5- klasse 6 timer, i 6.-7. klasse 7 timer og 8.-10. klasse 8 timer.

PRINCIPPER

Når man bygger den enkelte klasses skema op, prøver man at leve op til visse principper, f.eks.:

- at klasselæreren har sin klasse hver dag,
- at en klasse starter sin skoledag så tidligt som muligt,
- at der ikke er timer efter 7. lektion,
- at sprede de kreative fag ud over ugens dage,
- at elevmellemtimer undgås (kun elever uden tysk i 8., 9. og 10 klasse har det),
- at dagplanen bliver rimeligt afvekslende,
- at lægge sammenhængende timer i sløjd, håndgerning, formning og hjemkundskab.

AKKORD

Når den sidste brik er sat på plads, har man som skemalægger en anelse af dårlig samvittighed. Man må nemlig i slutfasen i nogle tilfælde forlade de gode principper og gå på akkord for at få det hele til at gå op.

Men det må aldrig gå ud over børnenes skemaer - det er et princip, som jeg ikke giver køb på. Og det koster så et par lærere en mellemtime mere.

P. Bech

SAMLÆSNING ELLER EJ??

Der er sagt og skrevet meget om samlæsning siden den nye folkeskolelov trådte i kraft i 1976. Folkeskoleloven, der gav såvel elever som forældre adgang til medbestemmelse. Nu kan forældre og elever sammen vælge den linie, hvorefter eleven skal undervises. Men på hvilket baggrund bliver der valgt? Ved forældrene og eleverne nok til at kunne vælge rigtigt?

Skolevejlederne og klasselærerne gør et stort arbejde for at orientere om mulighederne ved valg af fag, men når det gælder samlæsning, er det mit indtryk, at der blandt forældrene til de ældste klasser hersker en del usikkerhed. Jeg har derfor bedt to af skolens lærere, Hans Nymark Jensen (NJ) og John Møller (JM), besvare nogle spørgsmål.

KLUK: HVAD BETYDER SAMLÆSNING - ER DET NOGET NYT?

JM: Nej, ikke-kursusdelt undervisning har været praktiseret siden først i 70'erne, først som forsøg under den gamle folkeskolelov, senere som en mulighed under den nye lov fra '76.

NJ: Samlæsning i et fag, eller ikke-kursusdelt undervisning, som det egentlig hedder, betyder undervisning af hele klas-

sen samlet i det pågældende fag, og at der samtidig med undlades at foretage en niveau-delning af eleverne på grundkursus og uvidet kursus, hvor den nugældende folkeskolelov af 1976 kræver det.

KLUK: VI HAR KUNNET LÆSE I AVISERNE, AT EN STOR DEL AF LANDETS SKOLER HAR SAMLÆSNING. HVORDAN SER DET UD I ÅRHUS KOMMUNE?

JM: Ud af Århus kommunes 56 skoler undlades kursusdeling på 38 af disse i skoleåret 80/81. Dette antal synes at vokse i skoleåret 81/82.

NJ: Og når JM siger ikke-kursusdelt undervisning på 38 ud af 56 Århus-skoler, må man tage det med et vist forbehold. Det betyder for mange skolers vedkommende ikke kursusdelt undervisning i enkelte fag i enkelte klasser.

JM: Men det viser sig, at efter at enkelte lærere og enkelte klasser har forsøgt ikke-kursusdelt undervisning, fortsætter disse og stadig flere kommer med.

KLUK: HVILKE FORHOLD, TAGER LÆRE- REN I BETRAGTNING, NÅR HAN FORESLÅR SAMLÆSNING?

JM: Det er vist et spørgsmål til mig, idet jeg jo næste skoleår har foreslået ikke-kursusdelt undervisning i fysik i 9.d. At jeg har foreslået dette, skyldes bl.a. at det er min erfaring, at alle elever al-

ligevel ville vælge at gå sammen ved alle at vælge udvidet kursus. Det kan nævnes at i 80/81 valgte hele 9.c. udvidet i fysik, i 81/82 vælger hele 8.b. udvidet i fysik. I fysik kursusdeles der normalt først efter 8. klasse, hvor man i de øvrige fag (matematik, engels, og tysk) kursusdeler efter 7. klasse. Eleverne har derfor efter 8. klasse opdaget, at det er mere kompetence-givende blot at være på udvidet kursus - at grundkursus let kan blive larm og ballade, fordi enkelte ikke gider lave noget, at det er den samme prøve (eksamen), man stiler imod. Ved ikke-kursusdelt undervisning opnår man, at holdene bliver mindre, eller at klassen får deletimer i faget.

KLUK: ER DER FORSKEL PÅ FAGGENES EGNETHED TIL SAMLÆSNING?

NJ: Her vil jeg godt lægge for og sige JA! Jeg mener, at faget fysik indtager en særstilling, når vi taler om kursusdelt eller ikke, og det af to grunde: For det første finder niveau-delingen først sted fra begyndelsen af 9. klasse, d.v.s. der kun er ét år frem til

folkeskolens afgangsprøve efter 9. klasse. For det andet mener jeg, at faget har en noget forskellig natur fra fagene engelsk, tysk og matematik, der er mere teoretisk, bogligt betonedede fag. I fysik arbejdes der mere i smågrupper med elevforsøg og lignende. Det giver nogle større naturlige integreringsmuligheder.

JM: I mine øren lyder det underligt, at eleverne kan undervises hele klassen sammen i nogle fag men ikke i andre. I dansk skal eleverne undervises sammen - faget er ikke-kursusdelt, men i engelsk og tysk kursusdeles??

KLUK: KAN UNDERVISNINGEN TILRETTELÆGGES SÅ DEN SVAGE ELEV KAN FØLGE MED OG DEN DYGTIGE ELEV IKKE KOMMER TIL AT KEDE SIG?

JM: Kan undervisningen dét i kursusdelte klasser? Det er jo ikke længere skolen, der bestemmer, hvilket kursus eleven skal følge, der gør forældre og elever. Skolen skal blot rådgive, derfor er spredningen på et udvidet hold præcis lige så stor som på et ikke-kursusdelt hold, da også den fagligt svageste elev kan vælge udvidet kursus.

NJ: Og her vil jeg gerne komme ind med et par bemærkninger. Du siger, at alle har mulighed for at komme på udvidet hold ved kursusdelingen, og derved bliver

spredningen i muligheden for at tilegne sig faget den samme som ved ikke-kursusdelt undervisning. Det er naturligvis en teoretisk sandhed. Min erfaring omkring valg af niveau er den modsatte af dine teoretiske antagelser. Jeg mener, at de fleste forældre (i hvert fald mod slutningen af 7. kl) følger lærerens og dermed skolens forslag til placering.

Som svar til det stillede spørgsmål vil jeg kun sige, at undervisningen nok kan lægges til rette, så den svage om end ikke helt, så delvis kan følge med, men det kræver ofte langt større ressourcer i form af tid og penge. Om den dygtige kan undgå at kede sig, når der nemt kan blive tale om niveau-sænkning er nok lige så problematisk.

JM: Ja efter 7. klasse følger forældre og elever i overvejende grad nok endnu skolens forslag til niveau, men det er min erfaring, at eleverne i løbet af 8. klasse opdager hvilke konsekvenser valget af niveau får og derfor konsekvent vælger udvidet kursus efter 8. klasse, hvor der er mulighed herfor, nemlig i fysik.

NJ: Der er da stadigvæk mulighed for at skifte niveau selv efter 8. klasse. Jeg kender eksempler på elever, der har skiftet fra grundkursus i matematik til udvidet kursus efter 8. kl., og det gik fint.

Med hensyn til fysik efter 8. er det stadigvæk noget specielt som tidligere omtalt. Et fag med et relativt lavt timetal og et forholdsvis kort undervisningsforløb. Altsammen noget, der virker overskueligt.

KLUK: PÅ HVILKET NIVEAU UNDERVISES DER I EN SAMLÆST KLASSE? OG HVORDAN GIVES DER KARAKTERER?

JM: Der undervises på udvidet niveau, men undervisningen tager endnu mere hensyn til den enkelte elev, der tildeles bl.a. flere timer til ikke-kursusdelt undervisning i de enkelte fag, sådan at læreren får mere tid til den enkelte elev. Da alle skal op til samme prøve: Folkeskolens Afgangsprøve gives karaktererne efter samme kriterier uanset hvilket kursus, man følger, grundkursus, udvidet kursus eller ikke-kursusdelt.

NJ: Ja, intentionerne lyder meget smukke, men i praksis kan det ofte forholde sig ganske anderledes. Uanset en enkelt deltime til en 8. klasse samlæst, vil der være stor

forskel på mulighederne for, om undervisningen skal lykkes. Er den faglige spredning stor eller mindre. Det betyder meget. Problemerne omkring høje klassekvotienter kan ikke uden videre bort-elimineres med en enkelt deltime. Som svar på det stillede spørgsmål, da vil undervisningen vel naturligt blive lagt på det højst mulige niveau, og karakterer blive givet ud fra hvad der præsteres i forhold til de stillede krav.

KLUK: GIVER SAMLÆSNING EN STØRRE ELLER MINDRE GRUPPE AF DYGTIGE ELEVER END VED DELING?

JM: Forsøg viser ihvertfald, at eleverne på ikke-kursusdelt hold ikke får dårligere karakterer end delte hold. Bl. a. kan jeg nævne følgende undersøgelse, der viser dette: Leif Ørsted: Ikke-niveaudelt undervisning i matematik. Islev/rødovre skoler.

NJ: Forsøg lykkes jo altid! Det lyder måske noget negativt. Men fakta er, at de fleste forsøg udføres af lærer- og elevgrupper, der på forhånd er enige om at gå positivt ind for sagen for at kunne fremvise det bedst mulige resultat. Alt i alt mener jeg, man van-

skeligt undgår en generel faglig niveau-sænkning ved ikke-kursusdelt undervisning i engelsk, tysk og matematik. De samme ydre betingelser, der er til stede ved et vellykket Rødovreforsøg, behøver jo ikke at forefindes i et hvilket som helst skoledistrikt/miljø.

KLUK: I GRUNDKURSUS OG UDVIDET KURSUS HAR VI 2 GRUPPER ELEVER ADSKILT. ER UDFORDRINGEN FOR DEN ENKELTE ELEV IKKE STØRRE I DISSE GRUPPER END VED SAMLÆSNING I SAMME FAG?

JM: Hvor stor tror du, udfordringen er blandt 15 elever på grundkursus samlet som de dårligste fra 3 eller 4 forskellige klasser? Udfordringen bliver da langt større, når disse elever bliver undervist sammen med kammeraterne fra klassen på ikke-kursusdelte hold.

NJ: Her vil jeg gerne være mere positiv. På et sådan grundkursus hold er der pludselig blevet skabt muligheder for nogle til at kunne hævde sig fagligt, hvor de tidligere måske har følt sig trykket af fagligt bedre udrustede kammerater. Måske blomstrer nogle så meget, at det kan give ny selvtillid og dermed mod på at prøve udvidet kursus efter 8. klasse, hvis man da virkelig mener, det er bedre.

KLUK: HVILKEN VIRKNING HAR
SAMLÆSNING SOCIALT SET?

JM: Helt klart. Klassen bliver holdt sammen, man følges med de elever, man har fulgtes med siden første klasse. Man skal ikke lære nye kammerater at kende - ikke tilpasse sig mange nye grupper - ikke løbe frustrerede rundt fra det ene klasseværelse til det andet, ikke skifte fra den ene grupperolle til den anden flere gange i løbet af dagen. Der bliver langt mere harmoni og ro over skolegangen.

NJ: Her nævner du en hel del praktiske problemer, som kan være reelle, men ikke nødvendigvis behøver at være til stede. Der tages bl.a. så vidt muligt særligt hensyn til holdstørrelser, så at grundkursusholdene bliver mindre.

KLUK: ER SAMLÆSNING ET SPØRGS-
OM PÆDAGOGIK, HOLDNINGER ELLER
POLITIK?

NJ: Det kan ikke besvares med et ja eller nej. Lovgivningen i et land er naturligvis stærkt præget af den til enhver tid siddende regering. Et lands skolepolitik i '70'erne frem til og med U-90 er naturligvis også

stærkt præget af de kulturholdninger, der er "in" på bjerget. De, der har magten, har vil kæmpet sig den for aktivt at bruge den. Det er alment menneskeligt. Altså samlæsningen på 8-9 klassestrin er på godt og ondt et faktum, vi i fremtiden må regne med. Tallene for hold, der føres udelt videre er voksende. Man søger fortsat om at få lov at køre ikke-kursusdelt undervisning, d.v.s. det er en undtagelse fra reglen stadigvæk. Ved at sætte det hele lidt på spidsen kan man faktisk sige, at en lærer ved at køre ikke-kursusdelt mere eller mindre ubevidst er et politisk gidsel for en politisk/pædagogisk udvikling, der baner vejen for en ændring i skoleloven, sådan som de mest indflydelsesrige politikere ønsker det. Derfor er det ikke et spørgsmål om en pædagogisk eller en politisk holdning. Det er både og. Intet er enten helt hvidt eller helt sort.

JM: For mig kan man kalde det, hvad man vil, det vigtigste er, at den enkelte og hver enkelt elev får den optimale undervisning. En ting er sikkert, som NJ også udtrykker det. så længe socialdemokratiet sidder i regeringen ar- lepolitik i '70'erne frem til og med U-90 er naturligvis også skole. Den historiske tendens er klar.

Eva Fisker Petersen

Frivillig musik

For seks år siden opstod der igen et behov for frivillig musikundervisning, efter at der i nogle år intet havde været af den slags på skolen. Vi var nogle musiklærere, som på det tidspunkt spillede blokfløjte med interesserede elever i frikvarterer, efter skoletid, og hvor det ellers kunne passes ind.

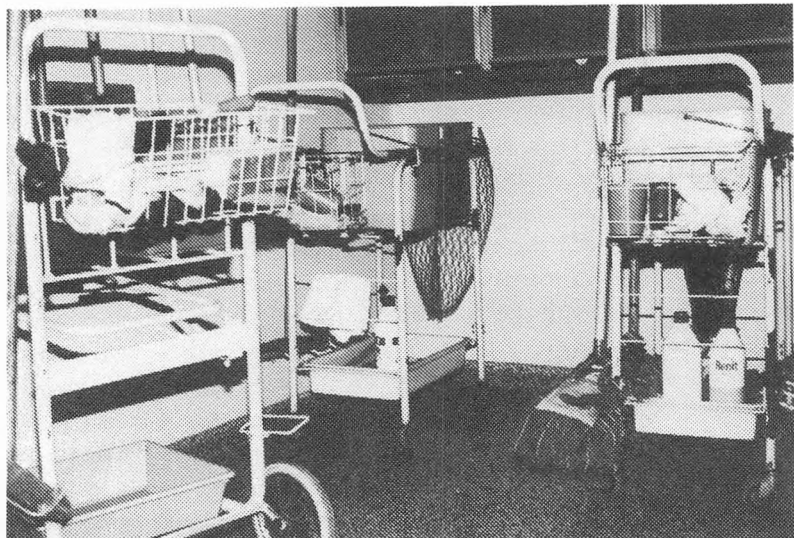
Da det viste sig, at elevinteressen var varig, blev der hos skolevæsenet søgt om timer til frivillig musik. Der blev i første omgang bevilget tre timer, som fordeltes på tre lærere. Hermed blev der lagt faste rammer om den blokfløjteundervisning, der i længere tid havde fundet sted. Senere er timetallet steget til fem, og der er nu også et guitarhold.

Jeg synes, der er kommet meget godt sammenspil ud af det. Der er her et tilbud til de elever, der har lyst til mere instrumentalspil, end der kan blive tid til i de obligatoriske musiktimer. Holdstørrelsen er som regel mindre på de frivillige musikhold og engagementet større, så der er basis for at gå mere i dybden.

Hvis elever tænker på at deltage i frivillig musikundervisning, er der nogle ting, som de skal overveje nøje sammen med forældrene. Hvis man tilmelder sig, er man lige så forpligtet til at komme til undervisningen som til andre skoletimer. Frivilligheden hører altså op, når man har tilmeldt sig. Endvidere er tilmeldingen bindende for et år. Det forventes, at man øver sig jævnlige hjemme på instrumentet, så at den ene time om ugen, hvor eleverne mødes på skolen, primært kan gå med sammenspil. Det kræver både stabilitet, interesse og tålmod at "opdyrke" et instrument. De senere år har alle frivillige musikhold ved koncerter i december og maj måned prøvet at vise, hvad de har beskæftiget sig med i årets løb. Forældre og pårørende er inviteret til at overvære disse koncerter. - Og til sidst en beklagelse! Ikke alle årgange får tilbudet om frivillig musikundervisning på 2. eller 3. klassestrin, hvilket jeg anser for det ideelle. I år kan der ikke oprettes nye hold, da de allerede eksisterende fortsætter, og vores ansøgning om ekstra timer er blevet afslået. Det håber jeg, der findes en løsning på i de kommende år.

Kirsten Christoffersen

MORGENFRUERNE

KLUK's fotograf var ikke så tidligt oppe som journalisten, Stig Farsøe, derfor var morgenfruerne gået, men her er i hvert fald et billede af deres værktøj. Det andet må I have til gode...

På runden omkring skolens servicefunktioner var turen kommet til skolens rengøringspersonale. Jeg var klar over, at det gjaldt om at være tidligt på den, så jeg stillede vækkeuret til at ringe klokken halv seks en tidlig april morgen. Gabende, endnu med søvnen i øjnene, begav jeg mig mod skolen en smule forbavset over, hvor mørkt der endnu var. Klokken var jo forresten også kun halv fem i realiteten, når man tilgodeså Danmarks sommertid. Men der lå så skolen midt i mørket men med lys i alle vinduerne. og

med cykler og biler udenfor tilkendegivende, at her var en arbejdsplads i fuld gang. Imellem det travle rengørings personale inde på skolen dukker Sonja Lauridsen op. Hun er den daglige leder af rengøringen. Vi sætter os ind på pedellens kontor mellem mange hylder med rengøringsartikler for at sludre.

KLUK: HVOR MANGE ER I - OG HVORNÅR MØDER I?

- Vi er ialt 17 piger og ingen mænd, så det er faktisk er rent pigejob her på skolen. Vi møder kl 4.30 om morgenen

og er her i 3 timer. Rengøringen af skolen er delt op således at hver pige har sin afdeling at gøre rent. En afdeling består af 5 klasser samt en del af gangen udenfor, eller f.eks. af børnehaveklasserne eller en gymnastiksal med tilhørende vaskerum.

KLUK: ER SKOLEN BESKIDT?

- Ja, men det gør ikke så meget. Den kan jo vaskes ren. Det værste er, at børnene skriver på bordene, på væggene og radiatorerne. Det er også irriterende, når der er trådt kridt ud i gulvtæppet. Så du kan godt skrive, at det var rart, hvis børnene lod være med det, og især ville det være os en stor hjælp, hvis der var stolet op, når man forlader klassen. Nå, men nu skal folkeskole-børnene ikke have hele skylden, der er jo også folk på skolen om aftenen. Her kan det specielt undre os, at de unge i ungdomsskolen, som har metalsløjde ikke skal lære at fejle lokalerne og rengøre maskinerne efter brug. Det bliver de jo ihvertfald nødt til, når de kommer ud fra skolen.

Vi bliver her afbrudt af nogle rengøringsdamer, der kommer ind for at hente rengøringsmidler.

KLUK: HVAD BRUGER I AF RENGØRINGS-
MIDLER?

- Ja, de dunke dér, er et fantastisk godt rengøringsmiddel. "Grøn Lurifax" hedder det. Det bruger vi til at gøre alt fra gulvhøjde og opefter rent med, d.v.s. borde, vægge, vinduer o.s.v. De dunke dér er "Blanko Fix", som vi bruger til gulvene og de dér er asfalt polish, som er et bonemiddel.

Herudover er der kalkfjerner, som benyttes til vaskekummerne, og WC-rens, som er til - ja det ved du sikker godt i forvejen.

Rullerne der er plastikposer, som vi jo skifter i papirkurvenerne. Hvis der ikke er spildt mælk i plastikposerne benytter vi samme pose flere gange. Tavlerne vaskes med rent vand. Tæpperne støvsuges og pletrensens.

KLUK: ER DER SÆRLIG SLEMT OM-
KRING KAFFE-AUTOMATEN?

- Ja, det kan godt være slemt. Men igen kan det lige så godt være aften- eller ungdomsskolens skyld.

.....

Jeg takker pænt for samtalen og begiver mig rundt på skolen for at opleve den nu kl. 6.15 (5.15 før sommertiden).

I morgensangssalen hilser jeg på de første damer, som præsenterer rengøringsstativet på hjul, med 3 spande med forskellige rengøringsmidler, affaldsposer, gulvskrubbere og fejeblade.

Efter at have sludret med dem, går jeg op på lærerværelset.

En dame støvsuger - den slukkes og jeg forklarer, at jeg er journalist fra KLUK.

- "Nå, du er rundt og hilse på morgenfruerne!" - Egentlig et godt udtryk. For alle, jeg har mødt denne tidlige morgen er friske og humørfyldte som en orangefarvet struttende morgenfrue.

ER LÆRERNE GODE TIL AT HOLDE RENT, spørger jeg?

- Ja, det er ikke så slemt. Men se engang på det bord dér, en cigaret har lavet et stort mærke. Det synes jeg, er noget svineri, når der står askebægre på bordene.

.....

Jeg takker af og fortsætter min vandring og møder den næste på trappen, i fuld gang på alle fire. Jeg forklarer, at jeg er kommet for at skrive om, hvor beskidt skolen er.

- "Ja, så skulle du være kommet klokken halv fire i stedet for,

så havde du fået et bedre indtryk. Så er der nemlig papir, kridt, mælkekartoner på gulvene som skal ryddes op, før der støvsuges."

Iøvrigt var denne morgenfrue glad for arbejdet. Hendes mand var nemlig bager og skulle også tidligt op.

Jeg sluttede min morgenvandring i børnehaveklasserne, hvor musikken meldte i glade toner, at klokken nærmere sig syv. På mit spørgsmål om, hvorvidt børnehaveklassebørnene grisede meget fik jeg dette svar:

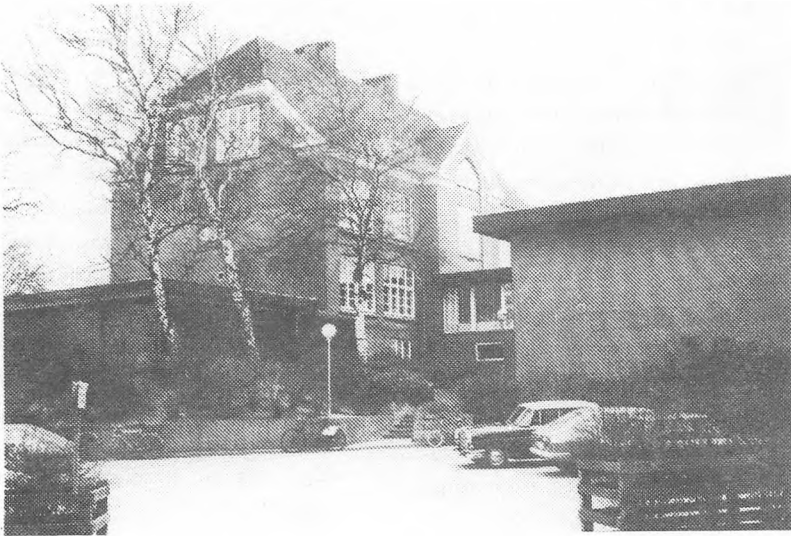
"Denne klasse her er som regel meget pæn og ryddet - men den klasse der vil jeg ikke udtale mig om."

Det måtte jeg så slå mig til tåls med. Og imens skraldevogten kørte ind på skolen, kørte jeg ud.

Solen skinnede og nu var det dejligt lyst og venligt overalt, og jeg tænkte på, at der endnu var et kvarter til, at de flittige morgenfruer fik fri.

Stig Farsø

Tillykke med de 75!

Det er mig en kær opgave at skulle sende en jubilæums-hilsen til Viby skole i anledning af de 75 år. Officielt sendes hilsenen fra Vestergårdsskolens skolenavn med et hjerteligt tillykke til "moderskolen", Viby skole, med hvem vi har et udmærket samarbejde - ikke mindst skolenavnene imellem. Som tidligere elev af Viby skole (fra 1943) vil jeg ikke undlade at give udtryk for personlige følelser og tanker; der er jo noget særligt ved den skole, man har gået i. Mit første møde med Viby

skole var ved koppevaccinationen, som skulle være i orden, før man kunne begynde i skolen. Som sild i en tønne stod mødre og børn stuvet sammen i et klasseværelse i "den hvide skole"; mødre besvimede i trængslen, børn skreg - og det smittede. Min første skoledag betød mødet med en rar, gammel klasselærer med hvidt hår og med overlæreren, som man kaldte skoleinspektøren dengang, og han kunne fortælle, at der var gratis skoletandpleje. Det fik en klassekammerat til at bryde ud i gråd og højlydt meddele: "at så ville hun i hvert fald ikke i skole!".

ROSENKÅL & VI-KÅL

En tid i krigsårene var vi - set med nutidens øjne ret moderne. Vi havde deltidso- undervisning formiddag/efter- middag skiftevis hver anden uge. Rosenvangskolen og Viby skole måtte være fælles om samme skole, idet Rosen- vangskolen var besat af ty- ske soldater, og i gymnastik- salen stod deres heste. Det- te fællesskab kunne give an- ledning til indbyrdes stri- digheder mellem "Rosenkål" og "Vi-kål", som øgenavnene var.

Pladsmangel var et begreb, vi kom til at kende altfor godt. Jeg tror ikke, det var spændende at være den, der skulle undervise 21 realklas- seelever i det lille lokale, der lå over gymnastiksalen. Så var det noget andet at væ- re elev; læreren kunne kun un- dervise, hvis han som den før- ste kom ind i lokalet, dernæst måtte eleverne - i en bestemt rækkefølge - indtage deres pladser. Kun én elev kunne vises udenfor, nemlig den elev, der sad ved døren. Det gav en vis tryghed for ballademageren, og dog - "svedere" blev udleve- ret efter timen, og øretæver faldt i de klasselokaler, hvor der var plads til at uddele dem.

HAR DU FLÆSK MED IDAG?

Sikkerhedsudvalg fandtes ikke dengang, men vi havde en sik- ker fornemmelse af, hvad der ville ske, hvis skolens reg- lementer ikke blev overholdt. Den form for deltid, som vi finder hos nogle elever idag - der blot udebliver fra be- stemte fag eller timer - kend- te vi, såvidt jeg erindrer ik- ke noget til dengang, ligesom vi heller ikke idag ser skole- inspektøren gå rundt til gård- mandssønnen og spørge: "Er det dig, der er kommet med flæsk idag?".

Strejker og demonstrationer, hvad var det for os? Måske noget vi kunne læse om havde fundet sted på arbejdspladser- ne, men ikke blandt elever. Rygeforbud var unødvendigt, krigen gjorde, at selv voksne havde svært ved at skaffe to- bakvarer.

Det er vel sådan med skoletid- en, at det vi mindes, når den har været gennem glemselens si, er de sjove oplevelser og nogle gode år.

Hjertelig tillykke Viby skole!

Eva Fisker Petersen